

โส อนุพุพเพน ตํ คามํ ปตฺวา คามทฺวาเร เอกํ มหาลลํ ทิสฺวา “อิมํ คามํ นิสฺสาย โกจิ อารณฺณโก วิหาโร อตฺถิตี ปุจฺฉิ ๑

(อ.สามเณร) นั้น ถึงแล้ว ซึ่งบ้าน นั้น โดยลำดับ เห็นแล้ว ซึ่งคนแก่ คนหนึ่ง ที่ประตูแห่งบ้าน งามแล้ว ว่า “อ.วิหารอัน ตั้งอยู่ในป่า บางแห่ง อาศัยแล้ว ซึ่งบ้าน นี้ มีอยู่ หรือ” ดังนี้ ๑

“อตุถิ ภาณเตติ ๑

(อ.คนแก่ กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (อ.วิหาร อันตั้งอยู่ในป่า อาศัยแล้ว ซึ่งบ้าน นี้ มีอยู่) ดังนี้ ๑

“โก ตตฺถ วสตีติ ๑

(อ.สามเณร งามแล้ว) ว่า “อ.ใคร ย่อมอยู่ (ในวิหาร) นั้น” ดังนี้ ๑

“ปาลิตตฺเถโร นาม ภาณเตติ ๑

(อ.คนแก่ กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ชื่อ อ.พระเถระชื่อว่าปาลิต (ย่อมอยู่ ในวิหาร นั้น)” ดังนี้ ๑

“มคฺคํ เม อาจิกฺขณฺตาติ ๑

(อ.สามเณร กล่าวแล้ว) ว่า “(อ.ท่าน) ขอจงบอก ซึ่งหนทาง แก่เรา” ดังนี้ ๑

“โกลี (P14) ตฺวํ ภาณเตติ ๑

(อ.คนแก่ งามแล้ว) ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ท่าน เป็นใคร ย่อมเป็น” ดังนี้ ๑

“เถรสฺส ภาคิเนยฺโยมฺหิตี ๑

(อ.สามเณร นั้น กล่าวแล้ว) ว่า “(อ.เรา) เป็นหลาน ของพระเถระ ย่อมเป็น” ดังนี้ ๑

อถ นํ คเหตฺวา วิหารํ เนลฺลํ ๑

ครั้งนั้น (อ.คนแก่ นั้น) พาเอาแล้ว (ซึ่งสามเณร) นั้น นำไปแล้ว สู่วิหาร ๑

โส เถรํ วนฺทิตฺวา อพฺพมมาสฺมตฺตํ วตฺตปฏฺิวตฺตํ กตฺวา เถรํ สมฺมา ปฏฺิจชฺคิตฺวา “ภาณเต มาตุลกุณฺุมํปิโก เม ตุมฺหากํ อาคมนํ ปจฺจาสิสฺสติ; เอถ, คจฺฉามาติ อาห ๑

(อ.สามเณร) นั้น ไหว้แล้ว ซึ่งพระเถระ กระทำแล้ว ซึ่งวัตรและวัตรตอบ (สังกาส) สักว่าเตือนด้วยทั้งกึ่ง ปฏิบัติแล้ว ซึ่งพระเถระ โดยชอบ กล่าวแล้ว ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.กุณฺุมพฺิผู้เป็นลุง ของกระผม ย่อมหวังเฉพาะ ซึ่งการมา แห่งท่าน ท., (อ.ท่าน ท.) ขอจงมา, (อ.เรา ท.) จะไป” ดังนี้ ๑

“เตนฺหิ เม ยญฺจิกโกฏฺฐิ คณฺหาหิตี ๑

(อ.พระเถระ กล่าวแล้ว) ว่า “ถ้าอย่างนั้น (อ.เธอ) จงถือเอา ซึ่งปลายแห่งไม้เท้า ของเรา” ดังนี้ ๑

โส ยญฺจิกโกฏฺฐิ คเหตฺวา เถเรน สทฺธิ อนฺโตคามํ ปาวีสิ ๑

(อ.สามเณร) นั้น ถือเอาแล้ว ซึ่งปลายแห่งไม้เท้า ได้เข้าไปแล้ว สู่ภายในแห่งบ้าน กับ ด้วยพระเถระ ๑

มนุสสา เถร์ นิสิตาเปตวา “กี ภาเนต คมนากาโร โว ปณณายตติ ปุจจิสฺส ฯ

อ.มนุษย์ ท. ยังพระเถระ ให้นั่งแล้ว ถามแล้ว ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.อาการคืออันไป แห่งท่าน ย่อมปรากฏ หรือ” ดังนี้ ฯ

“อาม อุปาสกา, คนตวา สตุถาร วนทิสสามิติ ฯ

(อ.พระเถระ กล่าวแล้ว) ว่า “ดูก่อนอุบาสกและอุบาสิกา ท. เออ (อ.อย่างนั้น), (อ.เรา) ไปแล้ว จักถวายบังคม ซึ่งพระ ศาสดา” ดังนี้ ฯ

เต นานปกาเรน ยาจิตวา อลภนตา เถร์ อุกุโยเชนตวา อุปทตฺตมถํ คนตวา โรทิตวา นิตฺตีสฺส ฯ

(อ.มนุษย์ ท.) เหล่านั้น อ่อนนอนแล้ว โดยประการต่าง ๆ เมื่อไม่ได้ ส่งไปอยู่ ซึ่งพระเถระ ไปแล้ว ลั่นหนทางเข้าไปด้วย ทั้งกึ่ง ร้องให้แล้ว กลับแล้ว ฯ

สามเณโร เถร์ ยญฺจิกโกฏฐา อาทาย คจฺจนโต อนฺตรามคฺเช อญฺวิยํ สงกฺกฺจนครํ นาม เถเรน อุปนิสฺสาย วุตฺต ปุพฺพคามํ สมฺปาปฺณิ ฯ

อ.สามเณร พาเอาแล้ว ซึ่งพระเถระ ด้วยปลายแห่งไม้เท้า ไปอยู่ ถึงพร้อมแล้ว ซึ่งบ้านอันอันพระเถระเคยเข้าไปอาศัยอยู่ แล้ว ชื่อว่า สังกัฏฐนคร ไกลดัง ในระหว่างแห่งหนทาง ฯ

โส ตโต นิฏฺขมิตฺวา อรณฺเณ คายิตฺวา ทารุณิ อุกุทรนฺติยา เอกิสฺสา อิตฺถิยา คิตฺสทํ สุตฺวา สเร นิमितฺตํ คณฺหิ ฯ

(อ.สามเณร) นั้น พังแล้ว ซึ่งเสียงแห่งเพลงขับ ของหญิง คนหนึ่ง ผู้ออกไปแล้ว (จากบ้าน) นั้น ขับเก็บอยู่ ซึ่งพื้น ท. ใน ป่า ถือเอาแล้ว ซึ่งนิมิต ในเสียง ฯ

อิตฺถิสฺสทโท วีย ทิ อญฺเญ สทฺโท ปุริสานํ สกฺลสรีรํ ฬริตฺวา จาตุํ สมตฺถเณ นาม นตฺถิ ฯ

จริงอยู่ อ.เสียง อื่น ชื่อว่า สามารถ เพื่ออันแผ่ไป สู่สระทั้งสี่ ของบุรุษ ท. แล้วจึงตั้งอยู่ ราวกะ อ.เสียงแห่งหญิง ย่อม ไม่มี ฯ

เตนาท ภควา “นาทํ ภิกฺขเว อญฺเญ เอกสทฺทมปิ สมฺนุสฺสสามิ, โย เอวํ ปุริสสฺส จิตฺตํ ปริยาทาย ติญฺจติ; ยถฺยิทํ ภิกฺขเว อิตฺถิสฺสทฺโทติ ฯ

เพราะเหตุนั้น อ.พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสแล้ว ว่า “ดูก่อนภิกษุ ท. อ.เรา ย่อมไม่พิจารณาเห็น แม้ซึ่ง- (อ.เสียง) ใด ครอบงำแล้ว ซึ่งจิต ของบุรุษ ย่อมตั้งอยู่, ดูก่อนภิกษุ ท. (อ.สัพพชชาติ) นี้ คือ อ.เสียงแห่งหญิง ฉนั้นใด ฉนั้นนั้น, -เสียงหนึ่ง อื่น (นั้น)” ดังนี้ ฯ

สามเณโร ตตฺถ นิमितฺตํ คเหตฺวา ยญฺจิกโกฏฺฐิ วิสฺสชเชตฺวา “ติญฺจตฺถ ตาว ภาเนต, กิจจํ เม อตฺถิติ ตสฺสา สนฺติกํ คโต ฯ

อ.สามเณร ถือเอาแล้ว ซึ่งนิมิต (ในเสียง) นั้น ปล่อยแล้ว ซึ่งปลายแห่งไม้เท้า (กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ท่าน ของจงหยุด ก่อน, อ.กิจ ของกระผม มีอยู่” ดังนี้ ไปแล้ว สู่สำนัก (ของหญิง) นั้น ฯ

สา ตํ ทิสฺวา ตฺวณฺทึ อโหสิ ฯ

(อ.หญิง) นั้น เห็นแล้ว (ซึ่งสามเณร) นั้น เป็นผู้หนึ่ง ได้เป็นแล้ว ฯ

โส ตาย สทุธิ สลฺวิปตฺติ ปาปฺนิ ฯ

(อ.สามเณร) นั้น ถึงแล้ว ซึ่งความวิบัติแห่งศีล กับ (ด้วยหญิง) นั้น ฯ

(P15) เถโร จินฺตสิ “อิทาเนวโก คีตสทฺโท สฺวยิตฺถ, โส จ โข อิตฺติยา, สามเณโรปิ จิรายติ, โส สลฺวิปตฺติ ปตฺโต ภวิสฺสตีติ ฯ

อ.พระเถระ คิดแล้ว ว่า “อ.เสียงแห่งเพลงขับ เสียงหนึ่ง (อันเรา) ฟังแล้ว ในกาลนี้นั้นทีียว, ก็แล (อ.เสียงแห่งเพลงขับ) นั้น (เป็นเสียงแห่งเพลงขับ) ของหญิง (ย่อมเป็น), แม้ อ.สามเณร ประพฤติชั่วอยู่, (อ.สามเณร) นั้น เป็นผู้ถึงแล้ว ซึ่งความวิบัติแห่งศีล จักเป็น” ดังนี้ ฯ

โสปิ อุตฺตโน กิจจํ ญฺญาเปตฺวา อาคนฺตฺวา “คจฺฉาม ภนฺเตติ อาห ฯ

(อ.สามเณร) แม้นั้น ยังกิจ ของตน ให้สำเร็จแล้ว มาแล้ว กล่าวแล้ว ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (อ.เรา ท.) จะไป” ดังนี้ ฯ

อถ นํ เถโร ปุจฺฉิ “ปาโป ชาโตสิ สามเณราติ ฯ

ครั้งนั้น อ.พระเถระ ถามแล้ว (ซึ่งสามเณร) นั้น ว่า “ดูก่อนสามเณร (อ.เธอ) เป็นผู้ลามก เป็นผู้เกิดแล้ว ย่อมเป็น (หรือ)” ดังนี้ ฯ

โส ตฺวณฺทึ หุตฺวา ปฺนปฺปฺนํ ปุณฺโณปิ น กิณฺจ กเถสิ ฯ

(อ.สามเณร) นั้น เป็นผู้หนึ่ง เป็น แม้ผู้อันพระเถระถามแล้ว บ่อย ๆ ไม่กล่าวแล้ว (ซึ่งคำ) อะไร ๆ ฯ

อถ นํ เถโร อาห “ตาทิเสน ปาเปน มม ยฺยฺยโกฏฺฐคฺคทณฺทิกิจจํ นตฺถิติติ ฯ

ครั้งนั้น อ.พระเถระ กล่าวแล้ว (กะสามเณร) นั้น ว่า “อ.กิจคือการถือเอาซึ่งปลายแห่งไม้เท้า ของเรา (ด้วยบุคคล) ผู้ลามก ผู้เช่นกับด้วยเธอ ย่อมไม่มี” ดังนี้ ฯ

โส สเวคปฺปตฺโต กาสายานิ อปเนตฺวา คิหิณฺยาเมน ปริทิตฺวา “ภนฺเต อหํ ปุพฺเพ สามเณโร, อิทานิ ปนฺมฺหิ คิหิชาโต; ปพฺพชนฺโตปิจาหํ น สทุธาย ปพฺพชฺชิตฺ, มคฺคปริปนฺณายเณ ปพฺพชฺชิตฺ; เอถ, คจฺฉามาติ อาห ฯ

(อ.สามเณร) นั้น เป็นผู้ถึงแล้วซึ่งความสังเวช (เป็น) นำไปปราศแล้ว ซึ่งผ้าอันบุคคลย้อมแล้วด้วยน้ำฝาด ท. นุ่งห่มแล้ว โดยทำนองแห่งคฤหัสถ์ กล่าวแล้ว ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.กระผม เป็นสามเณร (ได้เป็นแล้ว) ในกาลก่อน, แต่ว่า (อ.กระผม) เป็นคฤหัสถ์ เป็นผู้เกิดแล้ว ย่อมเป็น ในกาลนี้, เออก็ อ.กระผม เมื่อบวช เป็นผู้บวชแล้ว ด้วยศรัทธา (ย่อมเป็น) หามิได้, อ.กระผม เป็นผู้บวชแล้ว เพราะความกลัวแต่อันตรายเป็นเครื่องเบียดเบียนรอบในหนทาง (ย่อมเป็น), (อ.ท่าน ท.) ขอจงมา, (อ.เรา ท.) จะไป” ดังนี้ ฯ

“อาวุโส คิหิปาโปปิ สมณปาโปปิ ปาโปเยว; ตวุ สมณภาเว จตวาปิ สීමตตํ ปุเรตฺตํ นาสกฺขิ; คิหิ หุตฺวา กิณฺณาม
กลฺยาณํ กริสฺสสฺสี; ตาทิเสน ปาเปเน มม ยญฺญิโกภฺวิคฺคหณกิจจํ นตฺถิตี ๑

(อ.พระเถระ กล่าวแล้ว) ว่า “ดูก่อนท่านผู้มีอายุ แม่ อ.คฤหัสถ์ผู้ลามก แม่ อ.สมณะผู้ลามก เป็นผู้ลามกนั้นทีเดียว (ย่อม
เป็น), อ.เธอ แม้ดำรงอยู่แล้ว ในความเป็นแห่งสมณะ ไม่ได้ आजแล้ว เพื่ออัน (ยังคุณ) สักว่าศีลให้เต็ม, (อ.เธอ) เป็น
คฤหัสถ์ เป็น จักกระทำ (ซึ่งกรรม) อันงาม ชื่ออะไร, อ.กิจคือการถือเอาซึ่งปลายแห่งไม้เท้า ของเรา (ด้วยบุคคล) ผู้ลามก
ผู้เซ็นกับด้วยเธอ ย่อมไม่มี” ดังนี้ ๑

“ภนฺเต อมฺหุสฺสฺสปทฺทฺโต มคฺโค, ตุมฺहे จ อนฺธา, กถํ อธิ วสฺสสฺถาติ ๑

(อ.นายปาลิต นั้น กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.หนทาง เป็นหนทางอันอมนุษย์เข้าไปประทุษร้ายแล้ว (ย่อมเป็น),
อนึ่ง อ.ท่าน เป็นคนบอด (ย่อมเป็น), (อ.ท่าน ท.) จักอยู่ (ในที่) นี้ อย่างไร” ดังนี้ ๑

อถ นํ เถโร “อาวุโส ตวุ มา เอวํ จินฺตยิ, อิทฺธ เม นิปฺชฺชิตฺวา มรณตฺสสาปิ อปรปรํ ปาฏฺฏณฺตฺสสาปิ, ตยา
สทฺธิ คมนํ นาม นตฺถิตี วตฺวา อีมา คาคา อภาสิ ๑

ครั้งนั้น อ.พระเถระ กล่าวแล้ว (กะนายปาลิต) นั้น ว่า “ดูก่อนท่านผู้มีอายุ อ.เธอ อย่าคิดแล้ว อย่างนี้, เมื่อเรา นอนตาย
อยู่ (ในที่) นี้ นั้นทีเดียวก็ดี กลิ้งเกลือกอยู่ ไป ๆ มา ๆ (ในที่นี้นั้นทีเดียว) ก็ดี, ชื่อ อ.การไป กับ ด้วยเธอ ย่อมไม่มี” ดังนี้ ได้
กล่าวแล้ว ซึ่งคาคา ท. เหล่านี้ ๑